

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo Slovenskega Gospodarja v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoliškega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta šte. 5. — Rokopis se ne vrača. — Upravništvo: Koroska cesta šte. 5, vsprejema naročnine, iskanje in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvosti za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprite reklamacije so poštnine prste.

Današnja številka obsega 10 strani in Gospodarske Novice

Naročnikom Našega Doma.

Naš Dom ne bo več izhajal v posebni izdaji, ampak se združi s Slov. Gospodarjem.

Ker so se delavske moči v tiskarnah izdatno podražile, je treba tiskarnam gledati na vsak vinar, da se ne izvrže po nepotrebnem.

Zato je Katoliško tiskovno društvo sklenilo, Naš Dom opustiti, ker bi prišel predrag. Namesto Našega Doma pa bo imel Slovenski Gospodar oddelek za mladinsko gibanje. V tem oddelku se bo obravnavalo to, kar je dozdej bilo v Našem Domu.

S to ureditvijo se bomo prikupili mnogim naročnikom Našega Doma, ki so si želeli v Našem Domu tudi novice. Kdor je dozdej bil naročnik Našega Doma, si od zdaj lahko naroči Slovenskega Gospodarja, kjer bo našel vse potrebno o mladinskem gibanju in razen tega tudi še novice.

Današnje številke Slov. Gospodarja smo poslali tudi vsem naročnikom Našega Doma.

Kdor je Naš Dom že plačal za leto 1914, bo dobival Slovenskega Gospodarja do 1. septembra t. l. Ako pa Slov. Gospodarja že ima ali ga sploh noče sprejemati namesto Našega Doma, pa nam naj takoj piše dopisnico, in mu bomo denar, ki ga je že poslal za Naš Dom, takoj poslali nazaj.

Vabimo pa vse naročnike Našega Doma, da stopijo od zdaj zanaprej med naročnike Slovenskega Gospodarja. Slovenski Gospodar stane celoletno 4 K, polletno 2 K, četrtletno 1 K in prihaja vsak teden na 12 straneh.

Deželni zbor štajeski.

Slovenski kmečki poslanci so se zopet pogodili z Nemci za kratko deželnozbornsko zasedanje. Bilo jim je na tem, da zagotovijo železnici, ki se nameravajo v kratkem graditi, tudi deželno podporo. Razven železničnih zadev pride tudi nekaj drugih važnih reči v sklepanje ali vsaj v posvetovanje, n. pr. vodo-pravni zakon, mirovna sodišča, obrtne olajšave, dimnikarski (gasilni) zakon itd. Toda mogoče je, da se vse to ne bo moglo izpeljati, ker socialni demokratje z velikim povdarkom zahtevajo, da se mora na vsak način rešiti predloga zaradi volilne reforme za graški občinski svet. Toda niti Nemci nimajo mnogo veselja za to, še manj pa Slovenci, kateri zahtevajo, da se istočasno spremeni tudi volilna pravica za spodnještajerska mesta Maribor, Ptuj, Celje. V imenu Slovenskega kluba sta stavila tozadevni predlog dr. Benkovič in dr. Verstovšek. To stališče naših poslancev je zelo razburilo socialne demokrate in Nemce. Oboji imajo slabo vest, ker vedo, da se godi Slovincem v označenih mestih krivica, a nimajo poguma, popraviti krivice in dati Slovincem, kar jim gre. — Prva seja deželnega zbora se je vršila dne 18. februarja. — V naslednjem podrobno poročilo:

Regulacija Drave.

Regulacija Drave od Maribora do Središča bi stala 11.000.000 K. V postavi, ki so jo sklenili še prejšnji slovenski poslanci, bi morala ves denar, tudi državni prispevek, najprej plačati dežela, kateri bi potem država vračevala. Potom dolgotrajnih pogajanj se je doseglo, da se ta določba spremeni, — kajti bila je vedno ovira za vsa pogajanja, da država vzame regulacijo v roko. V novi predlogi je določeno: Izvršitev regulacijskih del prevzame država na stroške gradbenega zaklada.

Zivinske pasme.

Postava za povzdigo živinoreje z dne 17. aprila 1896 se v toliko spremeni, da se sprejme med dosedanje pasme (murodolska, marijadvorska, muricodolska, planinska lisasta (pincavska) še tudi šesta: vzhodnoštajerska lisasta pasma.

Jereslavci-Veliki Obrž.

Postava, s katero se dovoljuje podpora za osuševanje vodni zadrugi Jereslavci-Veliki Obrž. Dežela bo donasala 30%, državni melioracijski zaklad 40%, oziroma 30%, ostalo vodna zadruga.

Železnice.

Proga Polzela—Braslovče—Motnik. Zgradba te železnice je proračunjena na 3 milijone 600.000 K, od katerih morajo prizadeti (interesentje) donasati 280.000 K. V sled dolgotrajnega pritiskanja se je doseglo, da prevzame dežela pretežno svoto interesentov v znesku 200.000 K. Glede ostalega zneska 80.000 K se naloži deželnemu odboru, da stopi takoj v pogajanja z deželo Kranjsko in vsemi, ki imajo v dotičnih krajih zanimanje za železnico. V seji dne 19. t. mes. je bilo že prvo čitanje železničnih predlogov. Pri predlogu železnice Polzela—Motnik se je oglasil tudi dr. Korošec in zahteval pojasnila, kaj pomeni odstavek, da se bo deželni donesek djal v proračun v enakih rokih za 5 let, ali je s tem uresničeno načrta tudi za pet let zavlečeno. Deželni odbornik dr. Kaan je odgovoril, da temu ni tako. Gradi se lahko železnica takoj, znesek se le v proračunu razdeli na 5 let.—Vsi železnični predlogi se odkažejo združenemu finančnemu in železničnemu odseku.

Proga Ljutomer—Ormož. Železnico gradi delniška (akcijska) družba, ki je že zgradila lokalno železnico Radgona—Ljutomer. Dežela bo vzela temeljnih delnic za 250.000 K, ki se izplačajo štirinajst dni potem, ko se je železnica otvorila za promet. V združenem finančnem in železničnem odseku so bili sprejeti vsi železnični predlogi, med njimi tudi Polzela—Motnik in Ljutomer—Ormož. Glede proge Polzela—Motnik so dosegli slovenski poslanci v odseku lep vspeh. Kakor znano, zahteva vlada, da prizadeti prispevajo 280.000 K za to progo. Že pri pogajanjih se je doseglo, da je večina privolila v deželni donesek 200.000 K. V odsekovi seji pa sta dr. Benkovič in dr. Korošec zahtevala še ostalih 80.000 K. Privolilo se je nazadnje po dolgi razpravi 50.000 K, tako da si je sedaj dobiti samo še 30.000 K. Deželni odbor se pooblasti, da hobi še tudi teh 30.000 K. Poročevalec za progo Polzela—Motnik je posl. dr. Benkovič. Za železnico Feldbach—Gleichenberg—Radgona naši poslanci niso glasovali, ampak so zagovarjali progo Feldbach—Gleichenberg—Purkla, ki bi se naj pozneje nadaljevala skozi St. Lenart v Ptuj.

Da naši poslanci niso glasovali za progo Feldbach—Gleichenberg—Radgona, je popolnoma upravičeno, kajti če se napravi ta železnična proga namesto nameravane Feldbach—Gleichenberg—Purkla, je črta Purkla—Ptuj onemogočena in bi se s tem dolgoletna želja slovenjgoriškega prebivalstva ne udejavila, pa tudi važnost nameravane proge Ptuj—Rogatec bi se s tem zmanjšala.

Obrtne olajšave.

Vsako zasedanje deželnega zbora porabijo slovenski poslanci za to, da bi priborili slovenskemu kmečkemu ljudstvu olajšave pri zidarskih in tesarskih mojstrih ter zaradi olajšave pri snaženju dimnikov. Celi okraj nimajo ne enega zidarskega ali tesarskega mojstra, zato so naprave nemogoče ali strašno drage. Z neizprašanimi delavci pa se ne sme nič delati, sicer pridejo občutne kazni. Naši poslanci zahtevajo, da se tam, kjer ni izprašanih mojstrov, dovolijo gotova dela tudi neizprašanim, a dovolj sposobnim strokovnim delavcem. V sled tega je liberalno krčanje, da bo obrt trpela, neumno. Saj sedaj tudi pri vsaki popravili ne stoji zraven mojster, ampak pošlje svojega delavca. Težave z dimnikarji so znane. Kazni zaradi snaženja dimnikov razburjajo celi Spodnji Štajer, kajti dimnikarji nastopajo brezobzirno.

Poslanec Pišek je stavil predlog radi obrtnih olajšav, dr. Korošec radi dimnikarjev. Dne 19. t. m. sta svoj predlog utemeljevala ter predlagala, da se odkaže obrtnemu odseku. To se je tudi zgodilo, čeprav z majhno večino. Nihče ni govoril proti, razun slovenski liberalci — dr. Kukovec.

Dr. Kukovec govori.

Ko so naši poslanci, Pišek in dr. Korošec, predlagali, da se naj predlogi zaradi obrtnih olajšav in

dimnikarskega reda odkažejo obrtnemu odseku, vstal je tudi voditelj spodnještajerskih liberalcev, dr. Kukovec, ter med večkratnim krohotom cele zbornice tole govoril:

„Ker ne bom imel priložnosti, v obrtnem odseku zavzeti k predlogu poslanca Piškega glede olajšav za dosede stavbnih koncesij svoje stališče, zato izjavljam v imenu spodnještajerskih obrtnikov in v imenu spodnještajerskih naprednih kmetov (splošen posmeh v zbornici), da vidimo v sprejetju tega predloga težko oškodovanje ne le obrtnikov sploh, ampak še posebej stavbnih obrtnikov, ravno tako pa tudi oškodovanje kmečkega stanu (Klici: Kaj še? Kaj pa govorite? Smeh.) in da zato protestujemo zoper ta napad na blagostanje obrtnikov in kmetov. Nikakor namreč ni res, da bo imel kmet od takozvanih olajšav kak dobiček. Te olajšave pomenjajo namreč le kršenje za celo državo veljavnega obrtnega reda in bodo prizadale obrtnikom ogromno škodo, dočim kmetje ne bodo nič na boljšem. Neštevilni so slučaj, da so propadli kmetje, ki se niso držali izreka, da naj čevljar ostane pri svojih kopitih, ampak so se vdejstvovali v stavbnih spekulacijah. Tudi v slučaju olajšav za dosede stavbnih koncesij ni nič boljšega pričakovati in zato pričakujem, da bodo pravi prijatelji obrtnikov in kmetov ta predlog zavrgli.“

Posebno veselje je vzbudil dr. Kukovec s trditvijo, da govori v imenu liberalnih kmetov. Nihče sicer nima o liberalcih visokega mnenja, a da bi bili liberalni kmetje res proti obrtnim olajšavam, tega mu nihče ni verjel, vsi so se mu smejali. Liberalni kmetje pa imajo dolžnost, da rešijo pred svetom svojo čast in dajo dr. Kukovecu rasluženo breco.

Prizivna komisija za osebnodohodninski davek.

Dosedaj je volil deželni zbor le dva slovenska člana v to komisijo in dva nemškega, ki posrečilo se je slovenskim poslancem, da so dobili letos še tretjega. Izvoljeni so kot člani: Franc Pišek, poslanec v Slivnici, dr. Josip Barle, notar v Kozjem, dr. Karl Verstovšek, poslanec v Mariboru; kot namestniki: Florijan Rak, župan v Braslovčah, Iv. Kunce, župnik v St. Juriju ob Ščavnici, Ivan Roškar, poslanec v St. Juriju v Slov. goricih. Nemci so volili iz Slovenskega Štajerja: Lenka iz St. Petra v Sav. dolini in barona Knobloha v Braslovčah.

Razni predlogi.

Naši slovenski poslanci so v zadnjih sejah stavili tudi različne predloge, ki so važni za volilce. — Poslanec O z m e c je stavil predlog, da se naj napravijo generalni načrti za osuševanje in namakanje ozemlja ob Poljskavi, Reki in Devini v ptujskem, v slovenjebistriškem in pa v mariborskem okraju. — Poslanec dr. I v a n B e n k o v i č je stavil predlog, da se da subvencija za vodovod v Trbovljah. Proračun za ta vodovod znaša 100.000 K, interesentje so voljni donasati 40.000 K, ostalo bi morala plačati država in dežela. — Poslanec T e r g l a v je interpelliral radi samonemških napisov na deželni, v državnem obratu stoječi železnici Celje—Velenje. — Poslanec V r e č k o je vložil petico na deželni zbor zaradi vodovoda na Ponikvi ob juž. žel. — D r. V e r s t o v š e k, P i š e k in tovariši so vložili v seji dne 23. t. m. predlog, da deželni odbor takoj prične z regulacijo Mislinje. Načrti od Sp. Dravograda do Slovenje Gradača so popolnoma izgotovljeni, treba je le še končnega pogajanja s poljedelskim ministrstvom in z interesenti, oziroma okrajnim zastopom. Predlagatelji zahtevajo od deželnega odbora, da ta kar najhitreje sklene ta pogajanja in začne s potrebno, za Mislinjsko dolino velevažno regulacijo.

V seji dne 23. t. m. se je sklenilo, da se dr. Korošev predlog zaradi zgradbe železnice Ptuj—Rogatec postavi že v prihodnji seji na dnevni red. Poslanec dr. Jankovič je govoril o vinarskih inštruktorjih ter izrazil željo, da poučujejo ljudstvo tudi o kletarstvu.

Mirovna sodišča.

Državni zbor je 1. 1907 sklenil, da smejo po posebnih določilih deželni zbori skleniti zakon za posredovalne urade ali mirovna sodišča po občinah. Znano je, da se ljudje, posebno po nekaterih krajih, silno radi pravdajo. Tožarijo se dostikrat za prav malenkostne reči in vsled tega, ker hoče vsak imeti „pravico“, teko k sodišču in si tamkaj napravljajo

stroške, redijo navadno liberalne in nemške advokate, potratijo mnogo časa, si naberejo obilo jeze; tako se goji sovraštvo in strupena jeza med sosedi in znanci. Ko bi o pravem času pameten človek, razsoden mož, posredoval pri dotičnih dveh prepirajočih se strankah in bi jima vedel dati pravi svet, kako se naj ravnata v sporni zadevi, prihranilo se bi jima mnogo jeze, mnogo stroškov in tudi mnogo časa, in dotičnika bi bila tistemu pametnemu možu gotovo hvaležna. Naši poslanci so stavili v deželni zbor predlog, da se naj uvedejo na Štajerskem po občinah mirovna sodišča, ki bi imela nalogo, pomirovalno in posredovalno uplivati na prepirajoče se sosede, posebno če gre za prepire glede mej in drugih gospodarskih zadev ter razžaljenja časti. Če pomislimo, da ravno dolgoletne pravde radi mej in razžaljenja časti spravijo mnogokrat marsikaterega posestnika na kant, bi bilo iskreno želeli, da se namera naših poslancev uresniči. Občinska mirovna sodišča se bodo vpeljala po vzorcu in izkušnjah drugih dežel, kjer so deželni zbori taka sodišča že zakonito omogočili. Upati je, da se bo vsled tega mnogo pravnih in z njimi mnogo denarja prihranilo tudi med slovenskim ljudstvom, ker se bodo malenkostni prepiri lahko in pravočasno razrešili v občini sami in ne bo treba pred sodišča in k advokatu.

Cestni načrt.

Naša Spodnještajerska je glede cest v primeri z nemškim delom dežele silovito zanemarjena. Vedno prihajajo iz vseh slovenskih okrajev pritožbe o slabih cestah. Okrajni sami navadno ne morejo lahko prenesti velikih stroškov za nove ceste, dežela pa se dosega za naše zahteve ni hotela zanimati in jih upoštevati. Ona je zidala za nemški del dežele lepe, široke ceste skoro povsod, kjer se je za to prosilo. Seveda ptujski „Štajerc“ to zanemarjanje Slovenskega Štajerja po nemški večini deželnega zbora ni grajal, ampak je večkrat trdovratno in hudobno lagal, da so slovenski poslanci krivi, da nimamo boljših cest. Vsled dreganja poslancev Slovenske Kmečke Zveze pa pride v sedanjem zasedanju deželnega zbora na dnevni red tudi cestni načrt za prihodnjih 10 let, vsled česar se bo upostavilo vsako leto okoli 400.000 K v proračun za zgradbo novih cest. Spodnještajerski okrajni zastopi morajo pač paziti, da denar ne bo šel samo v nemške okraje, in zato se je treba pravočasno pripraviti na delo.

Politični ogled.

— **Državni zbor** se bo skero gotovo sešel dne 5. marca. Listi pišejo, da če se bo češka obstrukcija nadaljevala, bo državni zbor razpuščen. Prav resno pa na to grožnjo nihče ne verjame. Radi zasedanja državnega zbora bo zborovanje deželnih zborov začetkom marca zaključeno.

— **Deželni zbori.** Poleg Štajerskega zborujejo sedaj še sledeči deželni zbori: kranjski, goriški, koroški, nižavavstrijski in šlezjski. V Kranjskem deželnem zboru je Slovenska Ljudska Stranka predlagala, naj se volilna pravica za deželni zbor razširi, a liberalci in Nemci so izjavili, da ne pripustijo, da bi se volilni red tako preustrojil, da bi kmečko in delavsko ljudstvo prišlo do svojih pravic. — V goriškem deželnem zboru zelo spretno nastopajo poslanci S. L. S. Njihov boj proti nameravanemu davku na vino jim bo gotovo pridobil naklonjenost vsega goriškega ljudstva. Liberalci pa so se zopet izkazali kot nasprotniki kmečkih koristi. — V koroškem deželnem zboru se je vnela živahna razprava o vprašanju, ali se naj učenci in učenke meščanskih šol skupno odgajajo v istih razredih. Krški gospod škof Kaltner se je odločno izjavil zoper skupno vzgojo. Sprejet je bil predlog, naj se napravi poizkus skupne vzgoje. — V nižavavstrijskem dežel. zboru je bila obširna proračunska razprava. Krščanski socialci so izdelali zakonski načrt za preosnovo občinskega reda in za uvedbo razmernostnega (proporčnega) volilnega reda za mesta in trge na Nižjem Avstrijskem. Nemški liberalci in nacionalci se ustavljajo, češ, da bi se lahko dogodila, ta za nemške živce grozovita nesreča, da bi v nekaterih krajih bilo tudi izvoljenih nekaj slovenskih zastopnikov. — Ista kurja polt obhaja tudi naše spodnještajerske Nemce in nemškutarje ob misli, da bi se tudi za spodnještajerska mesta uvedla proporčna volitev. (Po „poročnem“ načinu pridejo do izvolitve tudi kandidati manjšin, in sicer glede na število oddanih glasov.) — Tirolski deželni zbor je zaključen, ker stranke niso prišle med seboj do pravega sporazuma, osobito, ker so se Italijani protivili preosnovi volilnega reda za občine. Govori se, da bo deželni zbor razpuščen. — Med Rusini in Poljaki se je glede preosnove galicijskega deželnega volilnega reda dosegel sporazum.

— **Nemški katoličani** vedno lepše napredujejo. V zadnjem času so dosegli 2 veličastni zmagi nad liberalci in socialnimi demokrati. V nekem bavarskem državnozbornem volilnem okraju so pri ožji volitvi zmagali kljub temu, da so se sociji in liberalci združili; ravno tako so zmagali s 4500 glasovi večine pri nadomestni državnozborni volitvi v okolici Kolina ob Reni (Kelmorajn). Če se katoliško ljudstvo tesno združi okrog svojih voditeljev in organizacij, je nepremagljivo.

— **Pogajanja med Čehi in Nemci** na Češkem se bodo najbrž razbila radi nemške nestrpnosti. Nemške zahteve so: nam Nemcem vse, Čehom pa nič ali pa

prav malo. Nemci so na Češkem v manjšini, a hočejo imeti vso oblast v deželi, in jih grozno boli, da vlada noče in ne more djeti Čeha med staro šaro, ampak vsaj deloma upoštevati njih moč in pravice.

— **Nasilni Madžari.** Oholi madžarski narod bi si rad podjarmil na Ogrskem vse druge narodnosti; posebno pritiskajo ob steno Slované. Se zganiiti bi se ubogi slovanski narodi na Ogrskem ne smeli. V okraju Marmaroš-Sziget so se Rusini zadnji čas malo živahneje gibali: ustanovili so si nekaj izobraževalnih organizacij in posojilnic, priredili več shodov, se začeli zanimati za razne volitve in naročali rusinske časopise. Vse to so Madžari spoznali za „veleizdajniško“ gibanje. Madžarski višji državni pravdnik je vložil proti 82 rusinskim kmetom in mladeničem tožbo radi „veleizdaje“. Uboge Rusine so vklečili in jih vrgli v ječo. V mestu Marmaroš-Sziget se vrši že nad 3 tedne sodna razprava proti „veleizdajnikom“. Na stotine priče je zaslanih. Iz cele razprave se vidi, da so si Madžari vse rusinsko „veleizdajstvo“ kratkomalo izmislili. Dne 18. t. m. je celo višji državni pravdnik priznal, da je več obtožencev nedolžnih in je dal takoj 32 oseb izpustiti na prosto. Na obtožni klopi sedi sedaj še 50 Rusinov. — Ministrski predsednik Tisa je izprevidel, da se četa njegovih zvestih vedno bolj manjša; da bi si večino v državnem zboru zopet ojačal, hotel je pridobiti za-se ogrske Rumune. A ti so pravočasno spoznali, da ima Tisa samo namen, jih upreči v vladni jarem, dati pa nič, in so odklonili Tisovo ponudbo. — Grof Tisa je nedavno v ogrskem državnem zboru sam priznal, da se je pod ministrskim predsednikom Lukačem uporabilo 1.400.000 K davčnega denarja za volilne agitacije in da so razni ministri, poslanci ter liberalni listi na Ogrskem in Avstrijskem dobili 545.000 K podkupnine od vlade. Cvet liberalnega dela!

— **Albanski knez** princ vidijski je odpotoval te dni v Trst, od koder se prepelje na avstrijski ladji „Taurus“ v Albanijo. Princa bodo spremljale avstrijske in laške bojne ladje. Listi poročajo, da se bo zval novi vladar pozneje kralj Albanije. Avstrija in Italija se pulita, katera bi imela v novi državi več upliva. Gre se tudi za to, kdo bo imel zaščito (protektorat) albanskih katoličanov na skrb, Lah ali Avstrijec. Skoro gotovo bodo dobili Lahi to pravico. Avstrija pa vkljub temu, da se upliv Italije v Albaniji dan za dnevom širi, ustanavlja na svoje stroške v Albaniji italijanske šole.

— **Balkan.** Rumunija, Srbija, Grčija in Črna gora so se zvezale med seboj proti Avstriji in Bolgariji ter se postavile na stran Rusije. — Grčija in Turčija se bosta končno vendar-le pobotali. Velesile so določile, da dobi Grčija turške otoke ob Egejskem morju, razen otokov Tenedos, Imbros in Kastelorio, po pogodbi, da jih ne utrdi in da do 31. marca odpokliče iz Južne Albanije svoje vojaštvo. Med Grki in Albanci se vrše dan za dnevom krvavi spopadi.

— **Strah pred Rusom.** Na severu Evrope meji Rusija na državo Švedsko. Rusija je zadnja leta pokrajine ob švedski meji pridno utrjevala ter vojaške posadke na meji zelo pomnožila. Vse, kar je germanskega plemena, je vstrepetalo, češ: Rus se hoče polastiti švedske države in s tem priti Nemčiji za hrbet. Nemčija je takoj poslala svoje agente na Švedsko in ti so povzročili, da je pred kramkim prišlo nad 30.000 švedskih kmetov v švedsko glavno mesto protest kralja, naj se vojaška moč pomnoži, naj se postavi na ruski meji več trdnjav ter da se izdajo več novih bojnih ladij. Lepa je domovinska ljubezen švedskih kmetov, a iz vsega tega se vidi, da imajo Germani, med katere se štejejo tudi naši štajerski Nemci in nemškutarji, velik strah pred slovanskimi Rusi.

— **Svobodni zakon** bi radi upeljali liberalci na Italijanskem. Na priifsk zagrizenih svobodomiselnih kolovodij je vlada predložila državnemu zboru postavni predlog, da bi se odslej morali zakoni sklepati najprvo pred državno oblastjo in šele potem, če bi zaročence to želela, tudi v cerkvi. V državnem zboru, kjer imajo večino zmerni liberalci, izvoljeni s pomočjo katoličanov, pa pri glasovanju vladni predlog ni dobil večine. Katoličani prirejajo sedaj številne shode proti vladni nameri, da bi se dala svobodnemu (civilnemu) zakonu prednost pred cerkvenim zakonom. Tudi pri nas v Avstriji liberalci vedno prihajajo z zahtevo, da se naj vpelje svobodni zakon. Katoličani na stražo!

— **Volitve v rumunski državni zbor** so se vršile dne 17. in 18. februarja. Vladni kandidatje so zmagali skoro v vseh okrajih. — Hčerka rumunskega prestolonaslednika Ferdinanda, princezinja Elizabeta, se je zaročila z grškim prestolonaslednikom Jurijem, Poroka bo na god sv. Konstantina v Atenah.

— **Prekucija v Mehiki** še vedno ni prenehala. Japonci so se postavili na stran vlade, amerikanske Združene države pa z denarjem, orožjem in vojaštvom podpirajo prekucuhe. Poboji in požigi se nadaljujejo.

Pet otrok se zadušilo.

Sv. Jakob v Slov. gor., dne 20. februarja.

Grozovita nesreča se je zgodila v tukajšnji župniji na Ploderšnici pri kovaču Belšaku. Dne 17. februarja hodil je oče Belšak, kakor vsak dan, po svojih opravkih, ženo in otroke pa je pustil doma. Mati Belšak gre okrog 3. ure popoldne k sosedi ter pusti svojih petero popolnoma zdravih otrok, 4 bratce in 1 sestro, brez nadzorstva v sobi pri zaprtih durih. Ob 4. uri se vrne. — Pa grozovit prizor! Sredi sobe leži najstarejši deček (6 let in 1 mesec star), mrtel, na

postelji troje otrok v bratskem objemu, sicer še gorki, a mrtvi, pod posteljo pa peti otrok (mlajši) tudi mrtel. — V sobi ni bilo nobenega ognja, pač pa polno smrdljivega dima. Zadušili so se.

Kako se je moglo kaj takega zgoditi, ne da bi bila opazila kaj količjak sumljivega 2 delavca, ki sta pri vходу cepila drva?

Iz okoliščin je posneti sledeče: Pri materini ne navzočnosti zlezel je najstarejši bratec po otročjem vozičku do omarice v steni, iz katere je vzel nekaj vžigalic ter zanetil ogenj na s slamo poslanem vozičku. Pol vozička je zgorelo. Pri tem sta se vneli dve suknji, viseči na omarici, od katerih je bila ena znotraj precej kosmata. Ognja se je nesrečnež tako ustrašil, da je strahu umrl.

Eden je iskal zavetja pod posteljo, dva pa pri najmlajšem bratcu (starem 7 mesecev) na postelji, a vse je zadušil neznosno smrdljiv dim, ki je prihajal, iz tlečih suknj. Za to govori dejstvo, ker so bili 4 otroci še topli. — Dim je bil tako gost in smrad tako neznosen, da se je zadušila celo mačka v sobi, ki ima vendar trdo življenje.

Od blizu in daleč so prihajali ljudje, zlasti žene, gledat angelsko lepih, belo oblečenih, na enem odru, od najstarejšega do najmlajšega, skupaj ležečih, tako nesrečno umrlih otrok. Vik in krik se je razlegel daleč na okoli. „Glas se je slišal v Rami, jok in velik krik; Rahela je jokala za svojimi otroki in se ni dala potolažiti, ker jih ni več.“

Bog nas varuj takih nesreč! Stariši pazite vendar na svoje otroke! Skrivajte vžigalice pred njimi! — Ubogim starišem odkritosrčno sožalje, ker so ob vse svoje otroke!

Nesramen napad „Štajerca“ na Lurd.

„Štajerc“ imenuje Lurd „babjeverstvo“.

Bogokletno trditve objavlja „Štajerc“ v zadnji številki. Kraj, kjer se je prikazala Mati božja, je za vsakega vernega kristjana in tudi za vsakega poštenega človeka spoštovan in vreden in svet kraj, za krščanskega (!) „Štajerca“ pa je kraj „navadnega smešnega babjeverstva“. V dokaz navaja, da so „visoki duhovniki“ izjavili, da „je to navadno babjeverje“. — Tako pa ne boš lagal, ti ptujski grdn!

Imenuj tiste „visoke duhovnike“, ki so imenovali Lurd babjeverje! Papež je menda dovolj „visok“ duhovnik, ker je najvišji. In kako so sodili rimski papeži v Lurdu? Romanji v Lurdu niso samo odobrili, temveč tudi večkrat pohvalili ter so lursko cerkev obdarili z raznimi darovi. Pij IX. je dal podobno Marije v Lurdu na najslavesnejši način po svojem zastopniku ovenčati z zlatom in biseri. Leon XIII. je ob priliki 25letnice prikazanja Marijinega v Lurdu dovolil odpustke kakor za jubilejno leto in je dal cerkev sv. Rožne venca v Lurdu posvetiti v svojem imenu. — Pij X. je že prej ustanovil praznik pod imenom: Prikazanje sv. Marije Device Breznadežne v Lurdu, vpeljal za celo cerkev. Tako sodijo ne samo „visoki“, ampak najvišji duhovniki o Lurdu. „Štajerc“ je ta oštuden in brezverski napad na Lurd izvršil iz sovraštva do krščanstva in do vsega, kar je nam kristjanem ljubo in drago.

In kateremu pravemu katoličanu ne bi bilo milo in ljubo češčenje Marije pod naslovom „lurske“? Saj je ni nobene cerkvice na Slovenskem, kjer ne bi bilo podobe lurske sv. Device. In kako radi se verniki, osobito mladina, zbira pred podobo lurske sv. Device! In vse to po sodbi „Štajerca“ izvira iz „navadnega, smešnega babjeverstva“. Slovenski narod po pravici vživa na svetu sloves, da je iz dna svojega srca vdan Mariji ter da jo čišla z najnežnejšim in najprisrčnejšim češčenjem. Med takim narodom ni prostora za oskrunjevalca Marijine časti. Na smetišče s ptujskim grdnom!

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

1. Nedelja. 1. postna. Albin škof. Nedeljski evangelij: Hudočni duh skuša Jezusa. Mat. 4, 1-11.
2. Ponedeljek. Simplicij, p.
3. Torek. Kunigunda, ces.
4. Sreda. + Kvatre. Kazimir, sp.
5. Četrtek. Agapeta.
6. Petek. + Kvatre. Fridolin, op.
7. Sobota. + Kvatre. Tomaž Akv.

* **Čenjenim naročnikom „Slov. Gospodarja“!** V tiskarni se je z delom zopet začelo. Od zdaj znanprej bo naš list zopet redno prihajal v navadnem obsegu. Svoji cenj. naročnikom se zahvaljujemo, da so imeli za časa stavke v tiskarni z nami potrpljenje. Mnogi naročniki se za 1. 1913 niso poravnali naročnine. Te prosimo, da nam naročnino pošljejo najpozneje do 15. marca t. l. Kdor do tega časa ne bo plačal lista, se mu bo list takoj ustavil. Stroški za list se ogromni, zato pa lista tudi ne moremo pošiljati zastoj. Sicer pa je list tudi silno poceni. Ni ga kmalu lista, ki bi stal 4 K na leto in bi obsegal 12 strani! Kdor si list na novo naroči in ne pošlje obenem naročnine, dobi na ogled samo 2 številki. Potem se list ne pošlje več. Svoje prijatelje prosimo, da zdaj začnejo pridno agitirati za „Slovenskega Gospodarja“, da naš list pride v vsako slovensko kmečko hišo!

Upravništvo.